

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 24.04.1975, sp. zn. 1 Cz 38/75, ECLI:CZ:NS:1975:1.CZ.38.1975.1

Číslo: 41/1975

Právní věta: Pre záver o tom, či späťvzatie návrhu je alebo nie je v rozpore so záujmom spoločnosti, treba v prípade žaloby o náhradu škody na zdraví zistiť aj to, aké sú dôvody a motívy späťvzatia žaloby zo strany žalobcu.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 24.04.1975

Spisová značka: 1 Cz 38/75

Číslo rozhodnutí: 41

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody, Rozhodnutí soudu, Zpětvzetí návrhu, Zpětvzetí žaloby

Předpisy: 99/1963 Sb. § 96 40/1964 Sb. § 420

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 41/1975 sb. rozh.

Pre záver o tom, či späťvzatie návrhu je alebo nie je v rozpore so záujmom spoločnosti, treba v prípade žaloby o náhradu škody na zdraví zistiť aj to, aké sú dôvody a motívy späťvzatia žaloby zo strany žalobcu.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 24. 4. 1975, [1 Cz 38/75](#))

Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu 25 014,-Kčs z dôvodu straty na zárobku počas práceneschopnosti, bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Uviedol, že žalovaný ako vodič motocykla, na ktorom sa viezol aj žalobca, zapríčinil haváriu, pri ktorej žalobca utrpel zranenie a vznikla mu žalobou uplatňovaná škoda.

Na súdne pojednávanie určené na 19. 11. 1970 sa žalovaný nedostavil; doručenie predvolania nebolo vykazané. Matka žalovaného oznámila adresu jeho pracoviska, na ktorej sa žalovaný zdržuje. Zástupca žalobcu navrhol na tomto pojednávaní prerušiť konanie až do právoplatného skončenia trestného konania proti žalovanému.

Okresný súd v Prešove uznesením z 19. 11. 1970 podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. prerušil toto konanie do právoplatného skončenia trestného konania.

Zástupca žalobcu prípisom z 13. 2. 1973 oznámil potom súdu, že berie žalobu späť a navrhol konanie zastaviť.

Okresný súd v Prešove uznesením z 26. 2. 1973 pripustil späťvzatie žaloby o ďalšie konanie zastaviť. Uznesenie odôvodnil tým, že späťvzatie žaloby nie je v rozpore so záujmom spoločnosti, a preto ho v zmysle ustanovenia § 96 O. s. p. pripustil.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca a namietal, že nežiadal svojho zástupcu, aby vzal žalobu späť, ale žiadal ho iba, aby mu vyúčtoval trovy, ktoré mal v súvislosti s podaním žaloby. Došlo tu zrejme k omylu, pretože nemal v úmysle vziať žalobu späť.

Krajský súd v Košiciach uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Uznesenie odôvodnil tým, že právny zástupca žalobcu vzal podanú žalobu späť a žiadal konanie zastaviť, čo urobil na základe svojho záznamu v spise advokátskej poradne, podľa ktorého žalobca žiadal žalobu proti žalovanému vziať späť; konal preto zástupca žalobcu v intenciách svojho plnomocenstva a úkon zástupcu urobený na základe plnomocenstva v zmysle ustanovenia § 28 O. s. p. platí za úkon účastníka.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že uvedenými uzneseniami súdov obidvoch stupňov, ktorými pripustili späťvzatie žaloby v prejednávanej veci bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Ustanovenie § 1 O. s. p. stanoví, že Občiansky súdny poriadok (zákon č. 99/1963 Zb., ktorého úplné znenie so zmenami a doplnkami bolo vyhlásené pod č. 162/1973 Zb.) upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov občanov a organizácií, ako aj výchova na zachovávanie zákonov a pravidiel socialistického spoluzitia, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam spoluobčanov.

Súdy poskytujú občanom i organizáciám poučenie o ich právach a povinnostiach, pomáhajú im pri uplatnení ich práva a všestranne dbajú o to, aby nikto pre nedostatok právnych znalostí neutrpel ujmu (§ 5 O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 96 ods. 1, 2 a 3 O. s. p. navrhovateľ môže so súhlasom súdu vziať za konania návrh na jeho začatie späť, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh účinne vzatý celkom späť, súd konanie zastaví. Súd nepripustí späťvzatie návrhu, ak je ro v rozpore so záujmom spoločnosti.

Súdy obidvoch stupňov nepostupovali dôsledne podľa citovaných ustanovení.

Súd prvého stupňa pripustil späťvzatie žaloby s tým odôvodnením, že „toto späťvzatie žaloby nie je v rozpore so záujmom spoločnosti“. Pre tento svoj záver však súd nezistil skutkový stav, najmä nezistil, prečo žalobca berie svoju žalobu späť, či napr. preto, že už bol jeho nárok uspokojený. Je totiž v záujme spoločnosti, aby sa občanom a organizáciám priznali ich oprávnené nároky. V tomto prípade ide o nárok na náhradu škody, ktorú utrpel žalobca v žalobe uvádzaným zavineným protiprávnym konaním žalovaného. Žalobca nesie trvalé následky utrpeného úrazu a napriek tomu vzal žalobu o náhradu škody späť; súd mal preto zisťovať, i keď žalobcu zastupoval advokát, prečo žalobca berie žalobu späť, či z toho úkonu nehrozí žalobcovi ujma, ktorá stavia tento úkon do priameho rozporu so záujmami žalobcu a tým aj so záujmami spoločnosti.

Súd prvého stupňa však pripustil späťvzatie žaloby bez toho, že by sa bol zaoberal hodnotením žalobcovho prejavu z uvedeného hľadiska, a odvolací súd tento nedostatok neodstránil.

Súdy obidvoch stupňov porušili teda svojimi rozhodnutiami zákon v ustanoveniach § 1, § 5 a § 96 O.

s. p., súd druhého stupňa aj v ustanovení § 219 O. s. p.